

Počátky - principy

Všechna naše zkušenost nás vede k tomu, že skutečných, opravdových „počátků“ nikdy nedosahujeme, natož abychom je mohli stanovovat. Často nás mate jiná (zdánlivá !) zkušenost, že když třeba stavíme dům, musíme nejprve položit spolehlivé základy, na nichž teprve může stavba pevně stát. Tato pseudo-zkušenost ovšem je málo přesvědčivá, jakmile o ní začneme kriticky přemýšlet. Už to, že to víme, že se musíme nejprve postarat o pevné základy nebo zvolit pevný podklad, je založeno na mnoha předchozích zkušenostech nejen vlastních, ale celých generací, ba celých věků. (Už třeba v bibli najdeme ovšem metafory stavby domu buď na písku anebo na skále.) Zřejmě tedy nejde o skutečné „počátky“ ani o první (či nejhlubší) „základy“. Pokud chápeme počátky jako normy, pak si musíme uvědomit, že k rozpoznání těch nejlepších, „pravých“ norem je také zapotřebí dlouhých zkušeností, a to náročných, vždy kritických zkušeností, kde se mohou jako autorita prosazovat jen ti nelepeší, ale nikoli většina.

(Písek, 150117-2.)